

1. UVOD

Zdravstveni i obrazovni sistemi su uz ekonomski sistem od posebnog značaja za državu, društvo i za pojedinca.

Sistem zdravstvene zaštite je merilo kvaliteta, dostignutog nivoa i ukupne društvene perspektive. Zdravstveni sistem Srbije poslednjih decenija pokazuje znake nazadovanja, zbog stagnacije u privredi, smanjenja plata i penzija kao i velikog broja starog stanovništva što zahteva veća ulaganja u zdravstvo i zdravstvene ustanove.

Zdravstveni sistem prema svojoj organizacionoj strukturi, profesionalnom, pravnom i finansijskom položaju zahteva odgovarajuće reforme i promene kako bi se očuvalo njegovo funkcionisanje u zadovoljenju potreba pacijenata i očuvanju sigurnosti jedne od osnovnih ljudskih potreba za pravo na adekvatno lečenje. Reforma zdravstvenog sistema Srbije neophodna je na svim nivoima zdravstvene zaštite.

Jedno od mogućnosti unapređenja organizovanja zdravstvenih ustanova jeste unapređenje menadžmenta u zdravstvu kroz podršku za obrazovanje iz oblasti organizacije i rukovođenja kao i korišćenje visokostručnih kadrova iz oblasti menadžmenta. Shodno tome neophodno je da na svim nivoima menadžmenta zdravstvenih ustanovama budu menadžeri i rukovodioci osposobljeni da upravljaju resursima i efikasno sprovedu promene neophodne u organizaciji zdravstvenog sistema.

Reforma zdravstvenog sistema je moguća i odgovarajućim obrazovnim kadrom koji nam obezbeđuje adekvatan obrazovni sistem. Omogućiti jačanje menadžerski veština postojećih kadrova usavršavanjem i podsticanjem na celoživotno obrazovanje i učenje. Naravno u cilju modernizacije zdravstvenog sistema uvek možemo koristiti i pozitivna iskustva iz razvijenih zemalja.

Ova tema je značajna sa aspekta zdravstva ali i prosvete, kao temelje jednog društva, što direktno utiče na razvoj i napredak. Neophodno je da obrazovanje zdravstvenih radnika u Srbiji prati razvoj i potrebe zdravstvenog sistema. To je, u našoj zemlji, teško sprovesti zbog višedecenijske `hiperprodukcije` zdravstvenog kadra a nedovoljno temeljne sistematizacije radnih mesta, neusklađenosti stručnih zvanja itd. Međutim, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave Republike Srbije pokrenuli su javnu raspravu o novoj sistematizaciji radnih mesta pa ćemo u ovom radu sagledati i delove radne verzije Kataloga radnih mesta u zdravstvu iz septembra 2015. godine.

Rad se sastoji iz nekoliko segmenata u kojima je predstavljena organizacija zdravstvenih ustanova u Srbiji, uticaj organizacije zdravstvenih ustanova na uspešnost obrazovanja budućih zdravstvenih radnika i karakteristike obrazovanja medicinskih sestara koja kao produkt daje najbrojnije nosioce zdravstvenog sistema. Naravno, predstavljeni su i rezultati istraživanja kojima želimo da skrenemo pažnju na značaj saradnje zdravstva i prosvete sa ciljem dobijanja stručnog zdravstvenog kadra.

Cilj rada je sagledati organizaciju zdravstvenih ustanova i uticaj na motivaciju za obrazovanje medicinskih sestara.